

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ

Увод у информатику

Зашто је пиратерија данас постала толико
популарна

Студент:

Никола Шофранац

Бр. индекса: 108/2025

Професор:

др Данијела Симић

Садржај

1	Увод	2
2	Основни појмови пиратерије	2
2.1	Историјски развој	2
2.2	Техничка основа	2
3	Разлози популарности пиратерије	2
3.1	Економски фактори	2
3.2	Технолошки фактори	3
4	Последице пиратерије	4
4.1	Економске последице	4
4.2	Правни аспект	4
5	Закључак	4

1 Увод

Пиратерија у дигиталном окружењу представља један од најраспрострањенијих феномена савременог доба. Под појмом **дигиталне пиратерије** подразумева се *неовлашћено копирање, дистрибуција и коришћење софтвера, филмова, музике и других дигиталних садржаја*.

Упркос правним и техничким мерама заштите, пиратерија је данас **лакше доступна него икада раније**.

2 Основни појмови пиратерије

Дефиниција 1. Дигитална пиратерија је облик кршења ауторских права који подразумева неовлашћено умножавање и дељење дигиталних садржаја.

2.1 Историјски развој

Пиратерија је свој значајнији развој доживела појавом интернета и широкопојасних мрежа, које су омогућиле брз и јефтин пренос података.

2.2 Техничка основа

Количина података која се може пренети зависи од брзине везе, што се може формално представити као:

$$D = B \cdot t$$

где је D количина података, B проток, а t време преноса.

3 Разлози популарности пиратерије

Популарност пиратерије може се објаснити комбинацијом економских, технолошких и друштвених фактора који утичу на понашање корисника у дигиталном окружењу.

3.1 Економски фактори

Економски разлози представљају један од главних узрока ширења пиратерије. Високе цене оригиналног софтвера, филмова и игара често превазилазе финансијске могућности просечног корисника.

- Висока цена лиценцираног софтвера
- Низак животни стандард у појединим земљама

- Ограничена доступност легалних сервиса

3.2 Технолошки фактори

Развој интернета и дигиталних технологија значајно је олакшао нелегалну дистрибуцију садржаја. Брз пренос података и једноставни алати за дељење датотека доприносе ширењу пиратерије.

1. Брз и стабилан интернет
2. Торент технологија
3. Анонимност корисника

Слика 1: Piratebay

Лема 1. Ако је дигитални садржај лако копирати, вероватноћа његове нелегалне дистрибуције се повећава.

4 Последице пиратерије

4.1 Економске последице

Индустрија	Губици	Утицај
Филмска	Високи	Негативан
Софтверска	Веома високи	Критичан
Музичка	Средњи	Значајан

4.2 Правни аспект

Теорема 1. Свака неовлашћена дистрибуција заштићеног садржаја представља кршење ауторских права и подлеже законским санкцијама.

5 Закључак

Пиратерија је постала масовна појава због лаке доступности технологије, економских разлога и недовољне правне контроле. Иако краткорочно корисна за појединце, дугорочно има **негативан утицај на развој софтвера и креативних индустрија**.